

TÜRK GERİATRİ DERNEĞİ

DÜNYADA ÖZÜRLÜLÜK/YETİYİTİMİ¹ KISA NOTLAR, 22.7.2013²

Yetiyitimi ya da özürlülük (disability) dünyada milyonlarca bireyi yakından etkileyen bir konudur. Tanımlanması, değerlendirmesi, tespiti oldukça zor olan bu konuda öne çıkan kimi bilgiler aşağıda sunulmuştur:

1. Dünyada, 59'u dünya nüfusunun %64'ünün yaşadığı 70 ülkede 18 yaş ve üzeri bireyler arasında yürütülen Dünya Sağlık Araştırması verilerine göre özürlülük prevalansı %15,6 olarak hesaplanmıştır. Bu değer düşük gelir düzeyine sahip ülkelerde %18,0 ve yüksek gelir düzeyine sahip ülkelerde %11,8 olduğu ifade edilmektedir.
2. Derecelendirme yapıldığında; orta ve ciddi düzeyde özürlülük sıklığı dünyada %15,3'dür.
3. Orta ve ciddi düzeyde özürlülük sıklığı 60 yaş ve üzeri grup için %46,1 olarak belirtilmiştir. Bu yaş grubu için bölgesel rakamlar aşağıdadır:
 - a. Yüksek gelir düzeyine sahip ülkelerde %36,8
 - b. Afrika'da %53,3
 - c. Amerika kıtalarında %44,3
 - d. Güney Doğu Asya'da %58,8
 - e. Avrupa'da %41,4
 - f. Doğu Akdeniz ülkelerinde %53,7
 - g. Batı pasifik ülkelerinde %46,7
4. Ciddi düzeyde özürlülük sıklığı 60 yaş ve üzeri grup için %10,2'dir. Bu yaş grubu için bölgesel rakamlar aşağıdadır:
 - a. Yüksek gelir düzeyine sahip ülkelerde %8,5
 - b. Afrika'da %16,9
 - c. Amerika kıtalarında %9,2
 - d. Güney Doğu Asya'da %12,6
 - e. Avrupa'da %7,2
 - f. Doğu Akdeniz ülkelerinde %12,4
 - g. Batı pasifik ülkelerinde %10,0
5. Aynı yaş grubunda sıklık kadınlar arasında erkekler arasında olduğundan daha yüksektir.
6. Yaş, özürlülük açısından tek belirleyici değildir.
7. Komorbid durumların sık görüldüğü yaşlılık döneminde sağlık sorunlarının da özürlülüğün tek nedeni olmadığı belirtilmektedir.

¹ World Report on Disability, 2011. http://whqlibdoc.who.int/publications/2011/9789240685215_eng.pdf.
Erişim:22.7.2013.

² Bu doküman Dr. Dilek Aslan tarafından hazırlanmıştır.